

СУЧАСНИЙ СТАН ЖІНОК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Гладченко С.В.

Кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи
Євтушенко О.Є.

Студентка першого курсу магістратури, напрям підготовки «Соціальна
робота»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Актуальність. Гендерні відносини – це відносини між чоловіками та жінками в суспільстві, які розглядаються як на макрорівні (як представників гендерних груп), так і на мікрорівні (індивід, особистість). Взаємовідносини жінок та чоловіків є важливим фактором соціального розвитку, тому що характер їхніх взаємовідносин є причинами та слідством багатьох економічних, культурно-соціальних, політичних, духовних сторін життя суспільства, тому дослідження цих відносин має великий евристичний потенціал

Метою дослідження було виявити загальні проблеми жінок на території України. Розглянувши сучасне становище жінок та жіночого руху в Україні, ми дійшли наступних висновків:

1. Подолання звичайних стереотипів, які існують в українському суспільстві, за якими ігнорується особистісне життя жінки-людини, а соціальна роль її зводиться тільки до обслуговування чоловічої частини населення та родини.

2. Недостатність ресурсів. Реальне складне соціально-економічне становище, в якому перебуває українська жінка, позбавляє багатьох жінок можливості та бажання займатися громадською діяльністю. Жінка, фактично, працює у дві зміни – безпосередньо на службі чи виробництві і вдома.

3. Небажання в суспільстві сприйняти жіночий рух як важливий і вагомий чинник розвитку суспільства.

4. Недостатня проінформованість суспільства про жіночий рух в Україні. Діяльність жіночих організацій, врешті, як і багатьох інших об'єднань «третього сектору», знаходиться поза зоною інтересу і уваги засобів масової інформації.

5. Наповнення його гендерним змістом, формування у населення гендерної культури взаємовідносин, визнання гендерних досліджень як галузі наукових досліджень, розроблення фундаментальних наукових праць, утвердження гендерних навчальних курсів в школах і вищих навчальних закладах, що забезпечувало б наукове підґрунтя жіночого руху як суспільного явища, спрямованого на створення нової культури, на розвиток гендерної демократії.

6. Побоювання втратити свою автономію, з одного боку, а з другого – брак активності щодо консолідації рядових учасниць руху [1, 2, 3, 5].

Отже сумуючи сказане, можна стверджувати, що особливу роль в формуванні правильної культури гендерних відносин лягає на інститути соціалізації особистості – це сім'я, школа, вищі навчальні заклади, ЗМІ. В школі та в вищій навчальних закладах треба обов'язково запроваджувати в

навчальні програми підготовки фахівців курсів з психології гендерних відносин; проводити соціально-психологічні тренінги по корекції гендерних стереотипів, по формуванню реального представлення про відмінності між статями, про проблеми як жінок, так і чоловіків; проводити просвітницьку роботу щодо особливостей впровадження гендерної політики в сучасному українському суспільстві [4, с. 56].

Дискримінація за статевою ознакою є актуальною на сучасному етапі розвитку суспільства. Саме жінки найбільш підпадають під дискримінацію зі сторони роботодавців. Ця дискримінація виявляється при наймі працівників та оголошення вакансії, дискримінація, що базується на сімейному стані та родинних обставинах. Деякі роботодавці обумовлюють бажаний сімейний стан в оголошеннях про вакансії, вони ставлять запитання жінці про вік, сімейний стан, наявність дітей, зарплатню чоловіка при співбесіді. Також дискримінують молодих жінок в процесі прийому на роботу через реальні або уявлювані родинні обов'язки, проте старші жінки також відчувають значну дискримінацію на ринку праці. Таким чином, в більшості випадків такі вимоги не відповідають закону [6, с. 148].

Розглянувши соціальний захист жінок на Україні було зроблено **висновок**, що забезпечення та гарантування найважливіших соціальних прав жінок в Україні, в реаліях сьогодення, не можливе без створення ефективної системи державного управління, серцевиною якої є законодавча діяльність Верховної Ради України та виконавчо-розпорядча діяльність органів виконавчої влади. Гарантії, які стоять на захисті жінки в Україні, повинні бути реальними, а не потенціальними. Урядова політика в сфері гарантування соціальних прав жінок повинна бути спрямована на поліпшення здоров'я матерів і зменшення дитячої смертності та здійснюватися шляхом проведення комплексу цілеспрямованих заходів, які дозволять забезпечити максимально можливий рівень медичної допомоги за існуючого рівня правових, фінансових, матеріально-технічних і кадрових ресурсів.

Література

1. Декларація ООН «Про викорінення насильства щодо жінок» від 20.12.1993 [Електронний ресурс]; Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
4. Клецина І.С. Психологія гендерних відносин: підручник: Теорія та практика. / І.С. Клецина. - Алетей.: СПб., 2004. – 408с.
5. Конвенція «Про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок» від 18.12.1979 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
6. Чанишева Г.І. Трудове право України: підручник / Г.І.Чанишева, Н.Б. Болотіна. – Х.: Одисей, 2007. – 512 с.